

**Звіт проведення публічного діалогу з проблематики**

**«Регулювання ринку фіксованого  
широкосмугового доступу  
до мережі інтернет»**

**Зміст**

**1. Вступ**

**1.1. Зелена книга «Регулювання ринку фіксованого  
широкосмугового доступу до мережі інтернет»**

**1.2. Можливі шляхи вирішення проблемних питань**

**2. Аналіз наданих відповідей/зауважень/пропозицій**

**3. Подальші кроки**



## 1. Вступ

Інтернет став невід'ємною частиною сьогодення, змінивши уявлення і можливості доступу до інформації. Фіксований широкосмуговий доступ до мережі інтернет (ШСД) в усьому світі є базовою формою отримання доступу до мережі, оскільки саме він задовольняє стабільно високу якість зв'язку. Більшість розвинених країн ухвалюють спеціальні програми щодо розвитку мереж ШСД, однак в Україні на цьому ринку існують відчутні перепони. Така ситуація спонукала сектор інформаційних технологій та телекомунікацій Офісу ефективного регулювання BRDO до системного перегляду якості регуляторних актів, що регулюють ринок фіксованого ШСД.

### 1.1. Зелена книга «Регулювання ринку фіксованого широкосмугового доступу до мережі інтернет»

У зеленій книзі «Регулювання ринку фіксованого широкосмугового доступу до мережі інтернет» були вивчені нормативно-правові акти (НПА), що регулюють діяльність на ринку ШСД. У зв'язку з відносно нещодавнім виникненням сфери кількість регуляторних актів виявилася незначною. Загалом ринок регулюють 18 НПА, з яких лише 2 є неактуальними. Закон України «Про доступ до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики для розвитку телекомунікаційних мереж» набув чинності незадовго до публікації Зеленої книги і передбачає прийняття десяти НПА, що повинні вирішити одну з основних проблем ринку – використання існуючих об'єктів інфраструктури для прокладання мереж ШСД. Іншою відчутною проблемою є те, що в жодному з розглянутих актів не міститься визначення поняття «широкосмуговий доступ». Відповідно, держава не може ефективно регулювати чи навіть оцінити відносини, які навіть не визначила. Це породжує проблеми для споживачів, які не завжди отримують послугу належної якості.

### 1.2. Можливі шляхи вирішення проблемних питань

1. Прийняття правил надання доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, будинкової розподільної мережі, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації зв'язку.



2. Прийняття методики визначення плати за доступ до інфраструктури об'єктів будівництва, будинкової розподільної мережі, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації зв'язку.
3. Законодавче визначення поняття «ширококоштовий доступ» у законі про телекомунікації чи іншому НПА.
4. Впровадження механізму збору актуальних і об'єктивних даних щодо розвитку ШСД.
5. Прийняття актів, що підвищують відповідальність за пошкодження телекомунікаційних мереж.

## 2. Аналіз наданих відповідей/зауважень/пропозицій

Під час обговорення на круглому столі в м. Києві Перший заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі Максим Нефьодов відзначив, сектор ІКТ знаходиться у фокусі міністерства. Інтернет є інфраструктурою, яка створює нову якість життя, надає нові можливості для громадян, в тому числі для тих, хто проживає в регіонах. Ті ж, хто позбавлений такої можливості, «випадають» з життя, що є неприпустимим. На жаль, саме така ситуація «цифрового розриву» склалася в Україні, з чим погоджується абсолютна більшість опитаних (92%).

Директор з корпоративного управління та контролю компанії Vodafone Україна Олег Проживальський відмітив, що Україні потрібна не стільки дерегуляція, як «оптимізація регулювання». У деяких ситуаціях потрібне пом'якшення регулювання, в інших – запровадження нового. Це стосується як регулювання наявних у державі монополій, наприклад власника кабельної каналізації «Укртелеком», так і енергокомпаній, які контролюють енергоопори по всій території держави. Також пан Проживальський наголосив на необхідності захисту абонентів, які в праві розраховувати на швидкість і якість, обіцяних провайдерами. Регулювання при цьому має бути «розумним», наприклад, як в країнах ЄС.

Подібну позицію підтримала голова Державної Регуляторної служби Ксенія Ляпіна. Вона наголосила, що державне регулювання застосовується не лише у випадках існування монополій, але й у разі існування інформаційної асиметрії. Саме це спостерігається на ринку ШСД: абонент самостійно не може контролювати відповідність якості послуги, що отримує, заявленій провайдером. Відповідно, необхідне втручання держави. При цьому, як зазначив Максим Нефьодов, воно не повинне бути обтяжливим.

Голова Правління ІНАУ Олександр Федієнко наголосив на неточності і неактуальності даних щодо проникнення ШСД, які надає Державна служба статистики, та реальних показників (про що свідчать результати опитування: «Чи вірно в Зеленій книзі окреслений стан розвитку ШСД в Україні порівняно з рештою світу?» - 38% відповідей «Ні», «Чи вірно визначена різниця у швидкості ШСД в Україні та ЄС?» - 38% відповідей «Ні»). Аналогічну позицію підтримала Голова Ради Асоціації «Телекомунікаційна палата України» Тетяна Попова. Для врахування зауважень у відповідні асоціації були направлені запити. В отриманих відповідях зазначається, що «верифікованими даними по кількості і рівню проникнення абонентів фіксованого широкосмугового доступу, а також даними щодо можливості підключення абонентів до фіксованого ШСД ІНАУ не володіє», і пропонується використовувати дані щодо інтернет-користувачів. Це підтверджує необхідність визначення поняття «широкосмуговий доступ» і його відмінності від доступу до інтернету загалом, з чим погодилася Тетяна Попова. Щодо актуальності статистики представник НКРЗІ Микола Братіца відповів, що з нового звітного періоду за згодою з провайдерами збором даних займатиметься регулятор, а не Держстат, як раніше, що має покращити якість інформації.

Однак головним питанням, на якому наголошували як представники бізнесу, так і експерти, є необхідність врегулювання доступу до наявної інфраструктури для розвитку телекомунікаційних мереж. Це підтверджують результати опитування: На питання «Чи погоджуєтесь Ви з тим, що можливість ефективного використання наявної інфраструктури є ключовим для подолання описаних проблем?» відповіли «Так» 92% респондентів; «Чи вірно в Зеленій книзі окреслений перелік об'єктів інфраструктури, що актуальні для використання для розвитку телекомунікаційних мереж?», «Чи вірно в Зеленій книзі зазначені проблеми з визначенням правил доступу до об'єктів інфраструктури?» – відповіли «Так» 85% опитаних.

### 3. Подальші кроки

Ключовим і нагальним питанням було визначено прийняття Правил надання доступу до інфраструктури та методик визначення плати за доступ до інфраструктури. З цією метою Офісом ефективного регулювання були розроблені відповідні проекти правил надання доступу до інфраструктури об'єктів:

- 1.будівництва;
- 2.будинкової розподільної мережі;

- 3. транспорту;
- 4. електроенергетики.

Також Офісом були розроблені проекти методик визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єктів:

- 1. будівництва;
- 2. транспорту;
- 3. електроенергетики.

Згадані проекти були обговорені з представниками профільних асоціацій: ІНАУ, Телекомунікаційної палати, Телас. Після цього узгоджені тексти були прийняті за основу в робочих групах при міністерствах, що відповідають за розробку відповідних постанов. Представники Офісу та асоціацій увійшли до складу робочих груп та працюють над якнайскорішим прийняттям НПА.

Окрім того, була визначена необхідність внесення в законодавство поняття широкосмугового доступу до мережі інтернет. Одним із можливих варіантів є прийняття нового закону про електронні комунікації. Декілька подібних проектів внесені на розгляд до Верховної Ради і заплановані до розгляду восени 2017 року.



## Таблиця 1

### Результати заповнення форм зворотного зв'язку Зеленої книги «Регулювання ринку фіксованого широкопasmового доступу до мережі інтернет»

№	Питання	Варіанти відповідей		
		Так	Ні	Не визначився / Інше
1	Чи вірно в Зеленій книзі зазначена проблема із законодавчою невизначеністю поняття «широкопasmовий доступ» (ШСД)?	77%		23%
2	Чи вірно в Зеленій книзі окреслений стан розвитку ШСД в Україні порівняно з рештою світу?	31%	38%	31%
3	Чи вірно в Зеленій книзі окреслене існування «цифрового розриву» між великими містами і сільською місцевістю в Україні?	92%	8%	
4	Чи погоджуєтесь Ви з тим, що можливість ефективного використання існуючої інфраструктури є ключовим для подолання описаних проблем?	92%		8%
5	Чи вірно в Зеленій книзі окреслений перелік об'єктів інфраструктури, що актуальні для використання для розвитку телекомунікаційних мереж?	85%		15%
6	Чи вірно в Зеленій книзі зазначені проблеми з визначенням правил доступу до об'єктів інфраструктури?	85%		15%
7	Чи вірно в Зеленій книзі зазначені проблеми з визначенням розміру плати за доступ до об'єктів інфраструктури?	77%		23%
8	Чи вірно в Зеленій книзі приведені перелік актів, що регулюють доступ до об'єктів інфраструктури?	77%	8%	15%
9	Чи сприяє прийнятий Закон «Про доступ до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики для розвитку телекомунікаційних мереж»	77%	8%	15%



	розвитку мереж і подоланню цифрового розриву?			
10	Чи вірно зазначені проблеми з пошкодженням та викраденням телекомунікаційного обладнання?	85%		15%
11	Чи вірно визначена різниця у швидкості ШСД в Україні та ЄС?	15%	38%	46%
12	Чи повним є перелік наведених регуляторних актів, що регулюють надання послуг фіксованого ШСД до мережі Інтернет?	46%	31%	23%
13	Які ще проблеми доступу до інфраструктури існують в Україні?	23% (Всі враховані)	Інші варіанти: Виконання законодавства; відсутність практики застосування підходів, визначених ЗУ "Про доступ..."; Відсутність системи (методик) якості послуг доступу до інтернет; Невизначеність та відсутність діалогу з Мінінфраструктури; Корумпованість місцевих чиновників; Я не визначився.	